

Úr álitinum Filmsvinnupolitikkur, sum Klippfisk skrivaði í 2013:

Málið er, at í 2023 er filmsvinnan ein dynamisk og livandi vinna í Føroyum við minst 50 heiltidarstørvum

Menningin í vinnuni verður tryggjað við einum vinnu-politikki, sum ger tað lokkandi hjá útlenskum filmsfram-leiðarum at nýta Føroyar sum upptøkuland og hjá fyrirkum yvirhøvur at seta pening í films-

vinnuna. Í miðal verður ein føroyskur spælifilmur í fullari longd framleiddur um árið, eins og tað verða framleiddir fleiri stuttfilmur, novellufilmur og sjónvarpsfilmur og -røðir á hvørjum ári.

Útlenskir lýsingarfilmur og partar av útlenskum spælifilmum og sjónvarpsrøðum verða regluliga framleidd her. Føroyskir heimildarfilmur eru á altjóða filmsfestivalum á hvørjum ári.

Føroysk filmssøga

DANJAL AV RANA

Søgan um filmslist í Føroyum hevur røtur heilt aftur í 1926, tá Julius Høgenesen og Ingvald Olsen filma kongavitjanina, men fyrstu mongu árin er talan annars einans um útlenskar framleiðslur í Føroyum. Millum best kendu eru *Farornas Ö* hjá Sten Nordenskiöld, sum kom út í 1929 og norski filmurin *Selkvinnen* frá 1953.

Í 1974 kom spanski filmsstjórin Miguel Hidalgo til Føroya og framleiddi ein ræðslufilm umframt stuttfilmarnar *Rannvá*, *Páll Fangi* og *Heystblómur*.

Fyrstu føroysku framleiðslurnar vóru gjørdar í seinnu helvt av áttatiárunum. Sjónvarp Føroya var sett á stovn í 1984 og í 1986 og 1987 framleiddi SVF tveir stuttfilmur, *Alfred* hjá Eir í Ólavstovu og *Stjórin er á floti* hjá Øssuri Winthereig.

Fyrsti føroyski spælifilmurin kom í 1989. Tað er filmurin *Atlantic Rhapsody* hjá Katrini Ottarsdóttir. Komandi árin vóru tað hon og Ulla Boje Rasmussen, sum myndaðu føroyska filmslist. Ulla Boje Rasmussen gjørdi dokumentarfilmarnar *1700 meter fra fremtiden* í 1990 og *Tre blink mod Vest* í 1992, meðan Katrin Ottarsdóttir kom við næsta filmi sínum, *Maðurin, ið slapp at fara* í 1995.

Stórfilmurin *Barbara* hjá

Nils Malmros hevði frumsýning í 1997 og triði filmurin hjá Katrini Ottarsdóttir, *Bye Bye Blue Bird*, kom í 1999. Hon legði seg síðani eftir at gera dokumentarfilmur og framleiddi trýggjar um føroyskar listamenn í 2008 og 2009, *Eingin kann gera tað perfekta* um Hans Paula Olsen, *Ein regla um dagin má vera nokk* um Tórodd Poulsen og *Sporini vaksa úr orðum* um Jóanes Nielsen.

So er tað, at nýggja ættarliðið tekur við. Komandi árin koma Sakaris Stórá, Andrias Høgenni, Heiðrikur á Heygum og Anton Petersen allir við sínum fyrstu filmum umframt fleiri onnur, og í 2014 ger Katrin Ottarsdóttir sín fjórða spælifilm, *Ludo*.

Í 2012 verður Geytin, árliga kappingin fyri føroyskar stuttfilmur, hildin fyri fyrstu ferð. Fyrsti vinnarin er Sakaris Stórá, fyri filmin *Summarmorgun*, meðan Annika á Lofti fær áskoðaravirðislønina fyri filmin *Míst*. Í 2013 vinna Dávur Djurhuus fyri *Terminal* og Jónfinn Stenberg fyri *Munch*. Í 2014 fær Heiðrikur á Heygum bæði Geytan og áskoðaravirðislønina fyri filmin *Skuld* og í 2015 fær Andrias Høgenni Geytan fyri *Stina Karina*, meðan Jónfinn Stenberg fyri aðru ferð fær áskoðaravirðislønina, hesa ferð fyri filmin *Tunnan*, sum hann hevur gjørt saman við Jóannes Lamhauge.